

**MEMORANDUM O
SPOLUPRÁCI**

MK - MŠMT

Memorandum MK a MŠMT, podepsali 6.9.2021 ministři Lubomír Zaorálek a Robert Plaga

- Týká se především spolupráce knihoven a dalších kulturních a paměťových institucí se školami a školskými zařízeními v oblasti kulturního povědomí a čtenářské, informační a mediální gramotnosti.
- Realizaci klíčových témat Memoranda zajistí meziresortní pracovní skupina, složená ze zástupců MK a MŠMT, která každoročně plnění Memoranda vyhodnotí.

- **Spolupráce obou resortů** bude konkrétně probíhat například při využívání digitálních technologií v knihovnách pro zpřístupnění služeb knihoven co nejširšímu okruhu dětí, žáků, studentů a pedagogů, podporu a rozvoj odbornosti specialistů na vzdělávání v knihovnách.
- Dalším významným okruhem kooperace obou resortů bude využívání vzdělávací nabídky i informačních zdrojů knihoven a kulturních institucí jako součásti školního vzdělávání či vytvoření systému podpory meziresortního charakteru, zejména **celostátních projektů na rozvoj čtenářství.**

Předmětem memoranda je

- Zdůrazňování významu vzájemné systémové spolupráce obou resortů při řešení provázanosti škol a školských zařízení se všemi druhy knihoven při **podpoře čtenářské, informační a mediální gramotnosti** dětí, žáků a studentů, a také při provázanosti ostatních kulturních a paměťových institucí se školami a školskými zařízeními, které povedou k naplňování cílů vycházejících z kurikulárních dokumentů – rámcových vzdělávacích programů, školních vzdělávacích programů.
- Spolupráce při naplňování společných cílů neomezuje autonomii obou stran.

Předmětem memoranda je

- **Vytvoření pracovní skupiny** pro aktivní spolupráci na podpoře vzdělávání dětí, žáků a studentů s využitím všech dostupných možností obou resortů.

Nástroje realizace Memoranda

- 1. Za účelem zajištění provádění memoranda na pracovní úrovni a provádění provázaných agend dojde k vytvoření meziresortní pracovní skupiny složené ze zástupců MK a MŠMT. **Pracovní skupina se bude scházet nejméně 2x ročně.** Vedoucí pracovní skupiny je kontaktní osoba za MK podle čl. 4 odst. 1.
- 2. Členy meziresortní pracovní skupiny jmenují kontaktní osoby za MK a za MŠMT

Nástroje realizace Memoranda

- 3. Meziresortní pracovní skupina se bude zabývat zejména těmito okruhy:
 - a) **Podpora role knihoven jako vzdělávacích institucí**, které přispívají k rozvoji čtenářské, informační a mediální gramotnosti dětí, žáků a studentů.
 - b) Podpora role kulturních a paměťových institucí jako vzdělávacích institucí, které přispívají k **rozvoji čtenářské, informační a mediální gramotnosti dětí, žáků a studentů**.
 - c) **Využívání digitálních technologií v knihovnách** pro zpřístupnění služeb knihoven co nejširšímu okruhu dětí, žáků, studentů a pedagogů.

Nástroje realizace Memoranda

- 3. Meziresortní pracovní skupina se bude zabývat zejména těmito okruhy:
- d) **Systematizace spolupráce knihoven** a škol a školských zařízení a poskytování kvalitních vzdělávacích akcí knihoven v obsluhovaných lokalitách.
- e) **Podpora a rozvoj odbornosti specialistů** na vzdělávání v knihovnách podle vzdělávacích potřeb dětí, žáků a studentů.
- f) **Vytvoření podmínek pro dostupné využívání programové nabídky kulturních a paměťových institucí** dětmi, žáky, studenty a pedagogy. Na straně MŠMT pomocí dostatečného zajištění zdrojů pro školy využitelnými na dopravu, na straně MK volným zpřístupněním kulturních a paměťových institucí dětem, žákům, studentům a pedagogům

Nástroje realizace Memoranda

- 3. Meziresortní pracovní skupina se bude zabývat zejména těmito okruhy:
- g) **Akcentování využívání vzdělávací nabídky** i informačních zdrojů knihoven a kulturních institucí všech typů v kurikulárních dokumentech jako funkční součásti školního vzdělávání.
- h) Smysluplné využití digitálních technologií v nabídce informací a vzdělávacích akcí knihoven, kulturních a paměťových institucí **pro všechny úrovně formálního a neformálního vzdělávání.**

Nástroje realizace Memoranda

- 3. Meziresortní pracovní skupina se bude zabývat zejména těmito okruhy:
 - i) Vytvoření systému **podpory aktivit mezirezortního charakteru**, zejména podporou celostátních projektů na rozvoj čtenářství.
 - j) **Zdůrazňování významu kultury pro rozvoj osobnosti dětí, žáků a studentů** v kurikulárních dokumentech a následné dbání na využívání potenciálu kulturních institucí pro naplňování cílů vzdělávacího obsahu rámcových vzdělávacích programů.
 - k) Zabývání se **případnými dalšími okruhy**, které vyplynou z činnosti pracovní skupiny.

Zásady a principy spolupráce

- 1. Obě strany vyvinou úsilí k dosažení společných cílů.
- 2. Ve prospěch naplňování cílů si obě strany budou poskytovat maximální součinnost.
- 3. Obě strany si budou navzájem podle potřeby poskytovat informace, sdílet dokumenty a společně hledat řešení problémů.
- 4. MK a MŠMT se shodují, že při financování aktivit realizovaných podle tohoto memoranda nebude docházet k převodům finančních prostředků mezi jimi spravovanými kapitolami státního rozpočtu.

Kontaktní osoby

- 1. MK i MŠMT určí kontaktní osobu na úrovni náměstka ministra.
- 2. Kontaktní osoba je oprávněna jednat za příslušnou stranu v záležitostech naplňování Memoranda.
- 3. Meziresortní pracovní skupina zřízená dle čl. 2 odst. 1 vždy k 31. srpnu kalendářního roku ve spolupráci s kontaktními osobami vyhodnotí plnění Memoranda a hodnocení předá smluvním stranám.

Ustanovení společná a závěrečná

- 1. Obě strany podepisují toto Memorandum na důkaz souhlasu s jeho obsahem.
- 2. Obě strany budou vhodným způsobem informovat organizace v oblasti své působnosti o přijetí Memoranda.
- 3. Změny a doplnění Memoranda je možné činit jen ve formě postupně číslovaných písemných dodatků podepsaných oběma stranami. Pro platnost dodatku se vyžaduje dohoda obou smluvních stran o celém jeho obsahu.
- 4. Memorandum je sepsáno ve čtyřech stejnopisech s platností originálu, každá strana obdrží dvě vyhotovení.
- 5. Memorandum o spolupráci se uzavírá na dobu neurčitou a nabývá účinnosti dnem podpisu obou stran. Platnosti pozbývá písemnou dohodou stran nebo doručením písemného oznámení jedné ze stran druhé straně, že se Memorandem nadále nehodlá řídit

První jednání se uskutečnilo 1. listopadu 2021 na MŠMT ve Velkém zrcadlovém sále

- Program jednání:
- 1. Představení členů skupiny
- 2. Stanovení témat a harmonogramu jednání pracovní skupiny
- 3. Představení závěrů projektu „Co v učebnici nebylo“
- 4. Další schůzka a program

- **Členové pracovní skupiny za MŠMT:**

-

Jan Mareš, náměstek pro řízení sekce vzdělávání a mládeže

Jaromír Beran, ředitel odboru vzdělávací politiky

Michal Černý, ředitel odboru základního vzdělávání a mládeže

Ferdinand Hrdlička, odbor vzdělávací politiky,

doc. PhDr. Stanislav Štěpáník, Ph.D., předseda kabinetu českého

jazyka a literatury, SYPO -

prezident Asociace ředitelů základních škol –J. Zajíc (nebyl

přítomen)

- **Členové pracovní skupiny za MK:**

- Mgr. Milan Němeček, PhD., náměstek ministra pro živé umění
- 2. Mgr. Petra Miturová/Mgr. Blanka Skučková, oddělení literatury a knihoven
- 3. Mgr. Jana Linhartová, ředitelka Severočeské vědecké knihovny v Ústí n.L.
- 4. PhDr. Roman Giebisch, předseda Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR
- 5. PhDr. Vít Richter, ředitel Knihovnického institutu Národní knihovny ČR
- 6. RNDr. Tomáš Řehák, ředitel Městské knihovny v Praze, předseda Sdružení knihoven ČR
- 7. Mgr. Kateřina Tomešková, Ph.D., Masarykův ústav vyšších studií ČVUT
- 8. Zuzana Demlová, platforma uMĚNÍM
- 9. Ing. Pavel Zingl, vedoucí oddělení kulturních a kreativních průmyslů

Stanovení témat a harmonogramu jednání pracovní skupiny

- Proběhl diskuze mezi členy, kdo a co od naplňování memoranda očekává 😊, zde byla diskuze roztržštěná a musela být ukončena.
- Bylo dohodnuto, že se skupina bude scházet 4x do roka a ze schůzek budou členové dostávat zápisy (zatím není k dispozici).
- Bylo vysvětleno, proč je tam více knihovníků a ne zástupců živého umění.
- Byl dohodnut další termín setkání na druhou polovinu ledna.
- Budou představeny další dva projekty z OP VVV a budou předloženy výzvy k čerpání prostředků z OP JAK.
- Pavlína Mazáčová byla dodatečně nominována do pracovní skupiny a představila všem účastníkům projekt „Co v učebnici nebylo“.

Online druhé jednání meziresortní pracovní skupiny k provádění Memoranda 7. 2. 2022

- Přítomni:
- Mgr. Jan Mareš, MBA (náměstek ministra pro řízení Sekce vzdělávání a mládeže MŠMT)
- Mgr. Milan Němeček, Ph.D. (náměstek ministra pro řízení Sekce živého umění MK)
- Mgr. Jaromír Beran (ředitel Odboru vzdělávací politiky, zástupce náměstka pro řízení Sekce vzdělávání a mládeže MŠMT)
- Michal Černý (ředitel Odboru základního vzdělávání a mládeže MŠMT)
- Mgr. Tomáš Augustýn, Ph.D. (Asociace ředitelů základních škol)
- Mgr. Zuzana Demlová (Platforma pro kreativní učení uMĚNÍM)
- Mgr. Roman Giebisch, Ph.D. (předseda SKIP ČR, Národní knihovna ČR)
- Mgr. Ferdinand Hrdlička (Odbor vzdělávací politiky MŠMT)
- Mgr. Jan Jiterský (zástupce ředitele Odboru základního vzdělávání a mládeže MŠMT)
- Mgr. Jana Linhartová (ředitelka SVK Ústí nad Labem)
- Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D. (Katedra inf. studií a knihovnictví Masarykovy univerzity)
- PhDr. Vít Richter (ředitel Knihovnického institutu Národní knihovny ČR)
- RNDr. Tomáš Řehák (ředitel Městské knihovny v Praze, předseda SDRUK ČR)
- Mgr. Kateřina Tomešková, Ph.D. (Masarykův ústav vyšších studií ČVUT)
- Mgr. Petra Miturová (OUKKO MK, odd. literatury a knihoven) – tajemnice

Online druhé jednání meziresortní pracovní skupiny k provádění Memoranda 7. 2. 2022

- Dále přizváni:
- Ing. Jiří Horecký Ph.D., MBA (prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR)
- Mgr. Ondřej Chrást (náměstek člena vlády MK)
- Mgr. Martin Úlovec (Kabinet ministra MŠMT)
- PhDr. Jan Holovský, Ph.D. (ředitel Samostatného oddělení muzeí MK)
- Mgr. Zuzana Zahradníčková, DiS. (ředitelka Odboru umění, knihoven a kreativních odvětví MK)
- Mgr. Eva Bělinová (Nová škola, o.p.s.)
- Mgr. Jiří Starý (Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem)
- MgA. Petra Uhlířová (OUKKO MK, odd. umění)
- Ing. Pavel Zingl (OUKKO MK, vedoucí odd. kult. a kreativních odvětví)
- Omluveni:
- doc. PhDr. Stanislav Štěpáník, Ph.D. (Univerzita Palackého v Olomouci, předseda kabinetu českého jazyka a literatury, SYPO)

Následovala prezentace pěti příspěvků na dříve navržená

- 1) Mgr. Jiří Starý (SVK Ústí nad Labem): [Mít svět přečtený](#)
- Nositelem projektu byla Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, ve spolupráci s dalšími 16 institucemi (knihovny, školy, muzeum a jedna NNO - Dobrovolnické centrum) v Ústeckém kraji. Projekt se uskutečnil od září 2018 do prosince 2021; byl financován ze Strukturálních fondů EU a OP VVV (celkem přes 10,6 mil. Kč). Výsledkem projektu je cyklus 15 vzdělávacích programů (rozsah 16 vyučovacích hodin) s různým zaměřením + další 3 programy, které lze realizovat distančně. Přínosem projektu bylo kromě vybudování zázemí pro rozvoj čtenářských, digitálních kompetencí a mediálního a polytechnického vzdělávání a utužení vztahů spolupracujících institucí zejm. ověření, že knihovny mohou plnohodnotně zastávat roli poskytovatele neformálního vzdělávání.

- 2) Mgr. Eva Bělinová (Nová škola, o.p.s.): Učíme se příběhem
- Projekt byl realizován od srpna 2018 do července 2021; byl financován z prostředků ESF v rámci OP VVV a státního rozpočtu ČR (celkem cca 13,6 mil. Kč). S využitím naratologie a složek příběhu byl vytvořen model výuky literatury a současně rozvoje čtenářství. Ve spolupráci základní školy a knihovny vznikl cyklus 3 vzdělávacích programů pro 5. až 9. ročník ZŠ. Příspěvek se zaměřil na mapování přínosů a bariér ve spolupráci subjektů formálního a neformálního vzdělávání (jako bariéra byla např. identifikována nutnost nahrazovat pedagogickou činnost „suplováním“ či představa, že práci s knihou zvládne učitel sám a nepotřebuje k tomu spolupracovníka).
- V diskuzi se zástupci MŠMT vyjádřili, že naznačené bariéry budou výhledově řešeny legislativně i organizačně. Dr. Řehák podotkl, že spolupráce školy a knihovny je nutná nejen v oblasti výuky českého jazyka a literatury, ale celého kurikula.

- 3) Mgr. Ferdinand Hrdlička (Odbor vzdělávací politiky MŠMT): Operační program Jan Amos Komenský
- V současnosti probíhají jednání s EK k návrhu OP JAK, během roku 2022 budou vyhlášeny první výzvy. Program má 4 priority, podpora činnosti knihoven bude možná v rámci P2 „Vzdělávání“; naváže na spolupráci v projektech OP VVV, zaměřených na spolupráci knihoven se školami ve výzvě „Budování kapacit pro rozvoj škol II.“ Knihovny budou oprávněnými žadateli v individuálních projektech. V jejich rámci lze vytvářet podmínky pro další spolupráci, ať už při přímé realizaci vytvořených programů či projektových dnů realizovaných v knihovnách, nebo s knihovnami jako realizátory projektů celoživotního učení (podpora kompetencí pro demokratickou kulturu, občanského vzdělávání, prevence xenofobie a mediální manipulace aj.) Předpokládá se i podpora studoven a knihoven vysokých škol - pořizování učebních pomůcek (např. ELZ, ne však v kolizi s CzechELib), rozšiřování knihovních fondů o specializované učební materiály pro studenty se specifickými potřebami, zvažuje se i možnost částečných rekonstrukcí či zpřístupnění prostor pro tyto studenty.
- Dotazy (Dr. Holovský, Mgr. Demlová) se týkaly toho, kdo je oprávněným žadatelem výzvy OP JAK. Bylo sděleno, že výzva je určena pro pamětové instituce obecně, tedy kromě knihoven i pro muzea. Předpokládá se, že bude realizováno široké spektrum projektů na základě poptávky škol ve spolupráci s NNO.

- 4) Mgr. Jan Jiterský (Odbor základního vzdělávání a mládeže MŠMT): Velká revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
- RVP ZV vychází ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. V září 2021 byl ustaven expertní panel, od listopadu t.r. se konaly workshopy na pedagogických fakultách v celé ČR. Momentálně probíhá sběr podnětů k hlavním směrům RVP, připomínkování bude ukončeno na jaře 2022. Následovat bude tvorba samotného RVP ZV (2022-2023), veřejné připomínkové řízení proběhne v roce 2023. Podrobnější informace jsou zveřejněny na: <https://velke-revize-zv.rvp.cz/>.

- 5) Mgr. Zuzana Zahradníčková, DiS. (ředitelka OUKKO MK) Národní plán obnovy jako příležitost pro mezirezortní spolupráci
- NPO v gesci MK umožňuje podporu kulturních a kreativních profesionálů, rozvoj jejich digitálních, finančních a manažerských dovedností, kulturních inovací, internacionalizace a propojení umění a kultury se vzdělávacím sektorem. Předpokládá se vyhlášení několika dotačních výzev (MK, příspěvkovými organizacemi MK a krajskými úřady). V části komponenty „Kreativní vzdělávání“ budou realizovány pilotní projekty již ve 2. polovině 2022, další v letech 2023-2024. Předpokládá se, že podpora bude cílena spíše na oblast živého umění než na paměťové instituce.
- Náměstek Mgr. Mareš navrhl uskutečnit separátní schůzku MŠMT a MK ve věci připravovaných výzev OP JAK a NPO – Kreativního vzdělávání, jejímž účelem bude zamezení ev. překryvu obou výzev (o výsledku schůzky bude na příštím jednání podána informace).
-
- Předpokládá se, že příští jednání pracovní skupiny proběhne v dubnu 2022.

V Praze dne 31. 1. 2022

- Adresováno: Martin Baxa, ministr kultury ČR Petr Gazdík, ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Na vědomí: členové mezirezortní pracovní skupiny
- Vážený pane ministře, spolupráci mezi Ministerstvem kultury a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy považujeme za velmi důležitou. Proto vítáme zakotvení tématu propojení nabídky vzdělávání v oblasti kultury s revizí rámcových vzdělávacích programů tak, jak je to vyjádřeno v Programovém prohlášení vlády. Součástí této snahy je již podepsané Memorandum o spolupráci (č.j. MSMT-22018/2021-1 z 6. 9. 2021) a na něj navazující činnost existující mezirezortní pracovní skupiny

- Memorandum vzniklo z iniciativy knihoven a na základě výzev a problémů, které knihovny považují za zásadní. Problematika knihoven je do značné míry společná pro všechny paměťové instituce, je proto vhodné zvážit, zda ke spolupráci na již vytvořené platformě přizvat také představitele sektoru muzeí a galerií reprezentovaného Asociací muzeí a galerií ČR.
- Víme, že představitelé živého umění v této chvíli hledají podobnou vhodnou platformu. Jsme si vědomi, že formát mezirezortní spolupráce je věcí ministerstev, proto budeme plně respektovat jakékoliv rozhodnutí ministrů v této věci. Za oblast paměťových institucí nepovažujeme za praktické rozšiřovat agendu stávající platformy, která nám připadá již dnes velmi široká, o problematiku živého umění.
- Těšíme se na další spolupráci, dovolíme si Vás požádat rovněž o možnost představit tuto agendu osobně vedení obou ministerstev.

S přátelským pozdravem...

- S přátelským pozdravem Vít Richter, předseda Ústřední knihovnické rady ČR
- Hana Landová, předsedkyně Asociace knihoven vysokých škol ČR
- Irena Chovančíková, předsedkyně Asociace muzeí a galerií ČR
- Tomáš Řehák, předseda Sdružení knihoven ČR
- Roman Giebisch, předseda Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR